ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

MAHALLA

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «МАҲАЛЛА» жамғармасининг нашри

№ 21 (248) | 2001 йил 23 май, чоршанба | Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган | Сотувда эркин нархда

МУНОСИБ ОҚСОҚОЛНИ САЙЛАЙМИЗ

Мамлакатимиз бўйлаб фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловлар бошланди.

Маълумки, бунгача шу тадбирга бағишлаб Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида бўлиб ўтган семинар ва шу асосда вилоят ва туманларда бўлиб ўтган семинарлар бу тадбир олдидан муҳим дастур бўлди.

Фарғона

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига бўладиган сайловлар олдидан бўлиб ўтган бу семинар кенгашда вилоят, туман ва шаҳар ҳокимларининг тегишли ўринбосарлари, мутахассислар, қишлоқ ва шаҳарча фуқаролар йиғинлари раислари, тажрибали маҳалла оқсоқоллари, «Маҳалла» жамғармасининг бўлим ва бўлинмалари раислари, маҳалла фаолияти билан ҳамкорликда иш юритувчи тегишли вилоят бошқарма ва ташкилотлари раҳбарлари иштирок этдилар.

Вилоят ҳокими, Олий Мажлис депутати А.Отабоев семинарни очар экан, бўлажак сайловларни муваффақиятли ўтказиш аввало мазкур семинар қатнашчиларининг фаоллиги билан боғлиқ эканлигини уқтирди. Шундан сўнг вилоят ҳокимлигининг ташкилий ишлар ва кадрлар масалалари бўйича гуруҳ раҳбари, вилоят ҳокимининг ўринбосари А.Рустамов, вилоят ҳокими ўринбосари Г.Маъруфова, адлия бошқармаси бошлиғи Т.Сўпиев, вилоят Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими раиси А.Қодиров, вилоят матбуот бошқармаси бошлиғи А.Жалилов ва бошқалар бу борадаги ўз тегишли вазифалари хусусида гапирдилар.

Баъзи маҳаллаларнинг фуқаролар йиғинларидаги сайловларга тайёргарлик борасида тажрибаси ўрганилди.

Семинар кенгаш ишида Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, Республика «Маҳалла» жамғармаси раиси, Олий мажлис депутати Шуҳрат Жалилов иштирок этиб, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловларнинг аҳамияти ва уни намунали ўтказишда Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси бўлим ва бўлинмаларининг масъулиятини қайд этди.

Ўз мухбиримиз.

Қашқадарё

Вилоятда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловларда 506 нафар раис ҳамда бир неча юзлаб уларнинг маслаҳатчилари сайланишлари керак.

Бу эса вилоятда бўлажак сайловларга жиддий тайёргарлик кўришни тақозо этади. Вилоят ҳокимлигида уюштирилган семинар-кенгаш сайловга тайёргарлик доирасида амалга оширилган муҳим тадбирлардан биридир. Анжуманда вилоят, шаҳар ва туман ҳокимларининг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосарлари, ташкилий ишлар ва кадрлар масалалари гуруҳлари раҳбарлари, «Маҳалла» хайрия жамғармаси туман бўлинмалари раҳбарлари, фуқаролар йиғинларининг раислари, вилоят ва туманлар газеталарининг муҳаррирлари қатнашдилар. Йиғинларга ўзини ўзи бошқариш органларининг жамият ҳаётидаги ўрни тобора ортиб бораётгани ва шу муносабат билан бўлажак сайловларнинг ижтимоий-сиёсий аҳамияти юқори экани тўғрисида айтиб ўтилди. Бу борада Олий Мажлисда бўлиб ўтган республика-семинар кенгаши томонидан берилган тавсиялар хусусида атрофлича ахборот берилди. Сайловларни ўтказишда қўл келадиган асосий ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар - Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонун, бошқа тегишли қонунлар, шунингдек, Олий Мажлис Кенгашининг тилга олиб ўтилган қарори ва намунавий низоми қоидалари яна бир карра ҳуқуқшунослар иштирокида яқиндан ўрганиб чиқилди.

Мазкур семинарда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, Олий Мажлиснинг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси котиби Ғулом Мирзаев иштирок этиб, мазкур сайловларда депутатлар масъуллиги ҳақида сўзлади.

А.ТОИРОВ.

Андижон

Вилоят ҳокимлигидаги семинар - йиғилишда вилоят ҳокимининг ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитасининг раиси М.Шамсибоеванинг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайлов ўтказишни ташкил этиш тўғрисида»ги Олий Мажлис Кенгаши қароридан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида» маърузаси тингланди.

Семинар - йиғилишда иштирок этганлар эшитилган маърузани атрофлича муҳокама қилдилар. Айниқса муҳокамада фаол иштирок этган Балиқчи туман ҳокимининг ўринбосари Замирахон Зуҳритдинова, Шаҳрихон туман ҳокимлиги ташкилий ва кадрлар билан ишлаш гуруҳининг раҳбари Мухторжон Отабоев, Қўрғонтепа қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Анваржон Юсупов, Андижон туман Куйганёр шаҳарча фуқаролар йиғини раиси Мансурбек Солиевларнинг яқинлашиб келаётган сайловларни қонун ҳужжатлари талабларига риоя этган ҳолда сайловни ташкилий жиҳатдан юксак даражада ўтказишга эришиш учун амалга оширилиши зарур бўлган чора тадбирлар ҳақида фикрлари, таклиф ва ташаббуслари йиғилиш қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Семинар - йиғилишда Олий Мажлиснинг Иқтисодиётни ислоҳ қилиш ва тадбиркорлик масалалари қўмитасининг раиси М.Умаралиев иштирок этиб, бўлажак сайловларга пухта тайёргарлик кўриш ҳақида батафсил тўхталди.

А.СОЛИЕВ,
Андижон вилояти Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлимининг раиси.

Сурхондарё

Семинар-кенгашда вилоят ҳокимининг ўринбосарлари Ҳ.Аллабердиев, Ш.Норбоева, вилоят касаба уюшмаси кенгашининг раиси А.Аҳмедов, вилоят «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг раҳбари А.Хўжамқулов, вилоят ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари И.Қалқонов, вилоят Оқсоқоллар кенгашининг раиси Т.Мустафоқулов, вилоят маънавият ва маърифат марказининг бошлиғи М.Эсановлар ўзларининг қизиқарли маърузалари билан қатнашдилар. Ҳисобот-сайлов кенгашда сайловни ўтказиш бўйича тадбирлар белгилаб олинди.

Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla» мухбири.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловлар ҳеч кимни, ҳатто ёшларни ҳам бефарқ қолдираётгани йўқ.

Самарқанд

Фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларига бўлажак сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга бағишланган семинар-кенгаш Хатирчи туманида ҳам бўлиб ўтди.

Семинар-кенгашда туман ҳокимлигидан, ички ишлар бўлимида диний идоралардан масъул ходимлар, шунингдек маҳалла оқсоқоллари иштирок этишди.

Туман Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси туман бўлими раиси Пирмамат Нурмуродовнинг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида сайлов ўтказиш жараёнида туман Оқсоқоллар кенгаши «Маҳалла» жамғармаси туман бўлими вазифалари» ҳақидаги маърузаси кенгашнинг асосий мавзусига ҳамоҳанг бўлди.

Нотиқ сайловларни адолатли ўтказиш ҳақида гапириб, вакилларнинг сайловда ижтимоий адолат тамойилларига амал қилган ҳолда ошкора тарзда амалга ошириш кераклиги, бунда сайловчиларни ўз фикрларини эркин билдиришларига шароит яратиб бериш ва улар билдирган танқидий фикр ва мулоҳазаларни умумлаштириш зарурлигини таъкидлади.

Ҳабибулла ҲОШИМОВ,
«Mahalla» мухбири.

Қорақалпоғистон

Қораўзак туманидаги 105 та аҳоли яшаш пунктларини бирлаштирувчи 8 овул фуқаролар йиғинларида сайловлар ўтказилади.

Сайловлар 20988 нафар сайловчилар қатнашади. Туман ҳокимлигида кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ўтказилган кенгашда ана шу сайловларни юқори савияда ташкил этишда тайёргарликларнинг бориши атрофлича муҳокама қилинди.

Кенгашда маъруза қилган туман ҳокими Муродбой Абдиров ва музокараларда фаол қатнашган нотиқлар мамлакат Президенти И.Каримовнинг ўзини ўзи бошқарув органлари фаолиятига, уларнинг ҳаётимизда тутган ўрнига берган юксак баҳоларига амалий жавоб бериш ва май, июн ойлари ўказиладиган сайловларни уюшқоқлик билан ташкил этиш, сайловчиларнинг энг муносиб номзодларга якдиллик билан овоз беришлари учун амалга ошириладиган юмушларга эътибор қаратди.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарув органларига сайловларга пухта тараддуд кўриб, уюшқоқлик билан ўтказишга бағишланган бундай тадбирлар Қорақалпоғистон Жўқори Кенгеси ҳамда 17 шаҳар ва туман ҳокимликларида ҳам ўтказилди.

Асилбек ИСКАНДАРОВ,
«Mahalla» мухбири.

МУРУВВАТ

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқаруви раёсати 1 июнь - Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни муносабати билан ҳамда «Она ва бола» Давлат дастурини амалга ошириш йўлида Республикамиз маҳаллаларидаги кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган оилалар болаларига хайрия мурувват ёрдами кўрсатиш тадбири кўзда тутилган қарор қабул қилди. Унга кўра ана шундай оилалар болаларига хайрия мурувват ёрдами кўрсатиш учун «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқаруви ҳисобидан умумий қиймати 4 миллион 600 минг сўмлик совғалар ажратилади.

Мазкур мурувват ёрдами жамғарманинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри бўлимлари орқали етказилади.

ШУ СОННИНГ

2-саҳифасида:

- Туман ҳокими маҳалла ташвишини ўзининг энг долзарб иши деб ҳисоблайди.
- Тўй хизмати 4-5 ёш-ялангларга қолдими? деб койинади тўйда ош ейишга навбатда турган олим.
- Ота фарзандига дўст қандай бўлишини кўрсатиб қўйди.

3-саҳифасида:

- Жигаристон ўз жигарларини қурбон бериб тарихга кирди. Бу фожеа кунлари узоқлашмоқда, аммо уни қалбдан чиқариб ташлаш осон эмас.
- Тошкентда ҳам аёллар эркаклардан холи яшаган деган хулоса ясамоқчи ўз далиллари билан муаллифимиз.
- Хориждаги меҳнат фаолияти меҳнат стажига киради, қачонки...
- Узукнинг чиройдан ўзга хизмати ҳам бор.

4-саҳифасида:

- Расули акрам айтадилар: «Тежамкор одам асло қашшоқлик кўрмайди»
- «Эндиги кунларнинг ҳар бир соати мен учун қадрли» деганда саксон ёшли санъаткор нақадар ҳақ.

САЙЛОВ ҲАҚИДА ЎЙЛОВ

ҲИСОБОТДА РАИСНИНГ ЮЗИ ЁРУҒМИ?

«Маҳаллангг ота-онанг» деган ҳикмат бежизга айтилмаган. Демак, маҳалла - тарбия ўчоғи, унда кексаю ёш бир-бирининг ҳаёти учун масъул. Шундай катта масканга сайланган оқсоқол эса эл етакчиси, шу бораларда инсоний фазилатларга эга бўлган шахс ҳамдир.

Бир фуқаролар йиғинига бундай икки йилча аввал раис сайланганди. **(Сайловлар даврида бу воқеа манзили ва қаҳрамонларини аниқ кўрсатмадик.)** Бу номзодни ҳокимлик ҳам ўз тасдиғидан ўтказганди. Маҳалла аҳли ҳам сайлаб қўяқолди. Хўш, у ўтган вақт ичида қандай фаолият кўрсатди? Маҳалла аҳлининг оғирини енгил қилдими? Ночорларнинг юрагига қулоқ тутиб, уларга амалий кўмак бера олдими? Ўтган икки йилда маҳалла ҳаётида қандай ўзгаришлар юз берди? Муҳими, кишилар ўз етакчиларидан мамнунми? Хуллас, у бугун ёруғ юз билан ҳисоб бера оладими? Ёки аксинча?

Маҳалла фуқароларининг жойларга ёзган шикоят мактубидан кўчирмалар: **«Оилавий шароитимиз оғирлашиб қолгач, ўтган йилнинг август ойида маҳалламиз оқсоқолига ариза билан мурожаат этдим. Имкон қадар моддий ёрдам кўрсатишини илтимос қилдим. Аммо, бу одам аризамни рўйхатга ҳам олмасдан, «Сизга ёрдам пули берилмайди» деб хатни қўлимга қайтариб берди...»**

«Қарамоғимда олти нафар фарзандим бор. 1-гуруҳ ногирони, кекса онам ҳам биз билан яшайди. Ўзим Ибн Сино номли жамоа хўжалигида ишлаб, икки минг сўм иш ҳақи оламан. Топганим тўққиз жонга етмайди. Ўтган йилнинг декабрларида 16 ёшгача бўлган фарзандларимга нафақа пули ундирилишини сўраб маҳалламиз оқсоқолига мурожаат этдим. У киши менинг нафақа учун тўплаган ҳужжатларимни қўлимдан олиб темир сандиғига солиб қўйди. Мана, ҳанузгача нафақадан дарак йўқ...»

«Бешта фарзандим бор, ўзим ногиронман. Айниқса хотиним вафотидан сўнг озгина маош билан болаларни боқишга қийналиб қолдим. Моддий ёрдам сўраб оқсоқолга боргандим, мени хонасидан ҳайдаб чиқарди...»

Икки-учта кишининг норозилик мактубларига асосланиб, маҳалла оқсоқолини буткул қоралаб бўлмайди, албатта. Бунинг устига оқсоқолнинг мурожаат қилган ҳар бир фуқарога пул тақсимлаш имкони йўқ. Аммо масаланинг бошқа томонлари бор. Ахир ҳар бир раҳбарни сайлаш чоғида унинг куч-қудратига, билими ва ақлига, янгиликлар яратажагига умид қилинади. Маҳалла оқсоқоли эса одамларнинг умид қилганидек фаол иш юритиши, фидойиликда ўзини кўрсатиб, эл-юрт ишончини оқлаши керак. Ҳеч бўлмаса мурожаатга тўғри муносабатда бўлиши керак. Хўш, бу фуқаролар йиғини раиси қандай ишларда ўзини кўрсата олди? Тўғри, анча-мунча юмушлар амалга оширилди. Бироқ, режадаги катта вазифалар қолиб кетаверди. Қишлоқларда сув, газ муаммолари ҳанузгача ечим топмади. Маиший хизмат шахобчалари, савдо дўконлари, қишлоқ врачлик амбулаторияларини барпо этиш ишларига қўл ҳам урилмади. Қишлоқ аҳли ҳалигача артезиан қудуқлари ёхуд каналлардан сув ташиб ичишмоқда. Бунинг устига қишлоқларда ишсизлар кўп. Янги иш ўринлари яратиш ҳақида ўйлаб кўрилмаяпти. Демак, мана шунча муаммоларни ҳал этишга уриниб кўрилмаган экан, бунда қишлоқ фуқаролар йиғини раисининг айби йўқми?... Раис илгариги иш фаолиятига назар ташласак, унинг шахсига оид нуқсонлар бизга ойдинлашгандек бўлади. Бундан анча йиллар илгари у масъул лавозимда ишлаган, лекин давлат мулкини талон-тарож қилишда айбланиб, тегишли жазога лойиқ деб топилган. Қизиқ, туман ҳокимлиги бир пайтлар халқнинг кўз ўнгида қораланган шахсни нега қишлоқ халқига раҳбар бўлиб сайланишига тавсия берди? Бир қарашда ҳамма айбни ҳокимликка юклаш ҳам маъқул эмас. Чунки, қишлоқ фуқаролар йиғини раиси атрофида қишлоқ фаоллари, қолаверса шу жойда яшовчи зиёли, билимдон одамлар бор. Уларнинг ақалли бирортаси раисга ўз хатосини англатиб, уни тўғри йўлга бошлаши мумкин эди-ку?! Ахир биз ҳозирги даврда бир-биримизнинг ишимизга ва тақдиримизга лоқайд қарамаслигимиз шарт. Энг асосийси эса оқсоқол сайловларида энг охирги ва ҳал қилувчи сўзни маҳалла аҳли - сайловчи айтади. Демак маҳалла аҳли ҳам ўз номзодининг ким эканлигини фақатгина оқсоқолга иш билан мурожаат қилганда эмас, олдинроқ, уни сайлаётганда ҳис қилиши лозим.

Сайловлар пайтида турибмиз. Ҳаммамизнинг кўнглимиздан биргина савол ўтади. Аслида маҳалла оқсоқоли қандай бўлиши керак?! **«Агар раҳбар ташкилотчи бўлса, сезгир ва эпчил бўлса, ҳар қадамда имконият излайди»** деган эдилар Президентимиз. Имконият излайдиган раҳбар борки, у одамлар кўнглига йўл топади, муаммоларни ҳал этиш учун ўзида куч топади, бошқаларни ортидан эргаштира олади.

Қурбон ЭГАМБЕРДИЕВ.

MAHALLA

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи: 148

Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Буюк Турон кўчаси,41-уй

Телефонлар:
Хатлар бўлими: 136-53-75,
масъул котиб: 136-53-75
ижодий бўлимлар — 136-53-82,

Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

E-mail:mahalla@gazeta.silk.org

ХОВОС МАҲАЛЛАЛАРИ ҲАВОСИ. ЎТГАН САЙЛОВЛАР. НАВБАТ КЕЛСА ОШ ЕЙМИЗМИ.

2001 йил 23 май
№ 21 (248)

ХАЛҚАРО ҲАЁТ ПАНОРАМАСИ

● Хитой матбуотида аҳолини рўйхатга олиш натижалари эълон қилинди. Унга кўра ҳозир бу мамлактда 1,295 млрд. аҳоли яшамоқда. Бу аввалги 1990 йилдаги кўрсатгичдан 132,15 млн. кишига ортиқроқ. Демак Хитой аҳолиси ўн йил ичида Япония аҳолисига кўпайган. Шаҳарларда 455,94 млн. киши истиқомат қилади. Энг кўп аҳоли яшайдиган Зунқин шаҳари бўлиб унда 30,9 млн. шанхайда 10,74 млн, Пекинда эса 13,82 млн. киши умр гузаронлик қилмоқда.

***

● БМТ ни Афғонистонга нисбатан қўллаётган санкцияларига нисбатан норозилик сифатида толибонлар маъмурияти мамлакатнинг тўртта шаҳрида хусусан ваколатхоналарни ёпиб қўйган ва у ердаги хизматчиларни чиқариб юборган. Ҳозирча фақат Қобулда БМТ ваколатхонаси ишлаб турипти.

***

● Ватиканда иш олиб бораётган жаҳондаги католик черкови кардиналларининг йиғинда экология ва атроф-муҳит, инсон ҳуқуқи, тинчликни сақлаш масалалари муҳокама қилинмоқда. Рим папаси Павел II жаҳонда ҳукм сураётган тенгсизлик шароитида черков четда турмайди, деди. Ушбу анжуман пайшанбагача давом этади.

***

● Австралия полициясиси масъул ходимининг таъкидлашича, бу мамлакатга жойлашиб олаётган русларнинг сони тобора ошиб бормоқда. Улар Сидней, Мелбурн каби туристик шаҳарлардаги йирик корхоналарининг акцияларини стиб олиб пул йиғмоқдалар. Бундан ташқари рус бизнесменлари Жанубий - Шарқий Осиё ва Тинч океани атрофидаги банкларни ҳам ўз тасарруфларига олишга уринмоқдалар.

***

● Тожикистон милицияси ходимлари куни кеча 13 кг героинни машинада олиб кетаётган беш кишини қўлга олдилар. Улар «Душанбе - Москва» поездига ўтириб оқ ажални ўша ерда мўмайгина пулга сотишни мўлжаллаган эдилар. Умуман йил бошидан бери бу мамлакатда 2200 кг героин ва афғон қўлга киритилиб мингдан ортиқ киши шу иш устидан жавобгарликка тортилди.

***

● Россияга амалий визит билан келган Исроил ташқи ишлар министри Ш,Перес Москвада мамлакат президенти В.Путин, ташқи ишлар вазири И.Ивановлар билан учрашди. Учрашувда Яқин Шарқдаги аҳвол муҳокама қилинди. Москва томони зўравонликни тўхтатишга қаратилган ҳар қандай интилишларни қўллаб қувватлашини билдирди. Перес жаноблари ўз навбатида унинг ҳукумати Фаластин ҳудудида янги аҳоли жойларини қуришни тўхтатишни айтдики, буни яқин Шарқ можаросини ҳал қилиш йўлидаги дастлабки қадам деса бўлади.

***

● АҚШ давлат департаменти эълон қилган маълумотларга қараганда мамлакатда 275,6 млн аҳоли (2000 йил июль) истиқомат қилади. Аҳолининг йиллик ўсиши 0,91 фойизни ташкил этган. Одамларнинг умр кўриши: эркакларда - 79,2; аёлларда 79,9 ёшни ташкил этган.

Ялпи миллий маҳсулот ишлаб чиқариш 9,255 млр долларга тенг бўлиб киши бошига 33900 долларлик маҳсулот тайёрлаган. Ўтган молия йилида даромад 1722 млрд доллар бўлиб, шундан 1,653 млрд доллар турли соҳалар учун сарфланган.

Хориж материаллари асосида Ф.ҒОЙИБОВ тайёрлади.

ҲОКИМ ВА МАҲАЛЛА

ҲАЁТИМИЗ БЕШИГИ

**Рустамбек ТУРДИЕВ,
Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими**

- Рустамбек Абдуназарович! Ғалла, пахта, деҳқон, меҳнат ҳақида кўп гаплашамиз, лекин мўъжаз бўлмиш маҳалламиз, маҳалламизни ташкил этадиган қўни-қўшни-қариндошларимиз ҳақида кўпам гаплашавермаймиз.

- Мустақиллик чин маънода бизга эркинлик берди. Мустақиллик бизни чуқур фикрлашга ўргатди, ундади десам тўғрироқ бўлар.

Собиқ Иттифоқ даврида ҳам маҳаллалар ва маҳалла оқсоқоллари ҳам мавжуд эди. Лекин уларга деярли эътибор йўқ эди. Улар ҳеч нарсани ҳал қилмас эдилар. Бугунги кунда маҳалла фуқаролар йиғинлари тузилди. Оқсоқоллар сайланади. Маҳалла оқсоқолларининг, йиғинларнинг бурчи, масъулияти белгиланди. Уларнинг ҳуқуқлари давлат даражасида ҳал этилди. Масалан, бугунги кунда болаларга бериладиган нафақалар, кам таъминланган оилаларга кўрсатиладиган моддий ёрдамлар шу маҳалла орқали берилиши ва таъминланиши бунинг яққол мисолидир. Сабаби - маҳаллада яшайдиган фуқароларнинг оилавий шароити маҳаллага кўпроқ аён. Демак инсоннинг илк ватани юзлаб хонадонларни бирлаштирган маҳалладир. Инсон хонадонида туғилиб, маҳалласида улғаяди, одамларни танийди, одамийликни ўрганади. Шу ердан ўқишга боради, уйланади ё турмушга чиқади. Инсоннинг иккинчи бешиги - маҳалла. Юқорида биз маҳаллада яшаётган оилаларнинг шароитини шу маҳалла ва оқсоқоли билади, дегандик. Бу масала нафақат давлатимиз, фуқароларимизнинг ҳам тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш демакдир. Халқсиз давлатни, давлатсиз халқни тасаввур қилиб бўлмайди. Булар муштарак тушунчалар. Бугунги маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғини зиммасига мана шундай масъулиятли ишлар юклатилган. Маҳаллаларда бугунги кунда қадриятларимиз, жумладан диний эътиқодларимиз тикланиб, камол топиб бораётир. Бу маҳаллаларда истиқомат қилаётган фуқароларни мамнун этиши шубҳасиз. Маҳалла фуқаролар йиғинлари ўз ихтиёрлари билан диний экстремизм, жосуслик, гиёҳвандлик ва жиноятчилик каби иллатларнинг олдини олишда огоҳ бўлишлари ва йўл кўрсатувчи шахслар бўлиб қолишлари шарт. Бизнинг туманимиз Чегара тумани бўлгани сабабли маҳалла йиғинлари, фуқаролар йиғинлари зиммасига баъзи бир масъулиятли масалалар юклатилган. Маҳаллаларнинг ватанга, миллатга садоқатли йигитларидан танлов асосида чегара ҳамда маҳалла посбонлари ташкил этилган. Улар юрт тинчлиги, маҳалла осойишталигини асраб-авайлаш учун вақти-вақти билан навбатчилик қилишиб, жиноятчиликнинг олдини олиш мақсадида гумон қилинган шахслар ҳақида тегишли идораларга хабар бериш, шахсларини аниқлашда ва ушлашда амалий ёрдам бериш ишларини бажарадилар.

- Туманда қилинаётган эзгу ишларга ҳам озгина тўхталсангиз...

- Албатта. 1997 йили туманимизда 4 та қишлоқ врачлик пункти ва 2 та мактаб биноси қуриб битказилди. 1998 йили эса 2 та врачлик пункти ва 2 та мактаб биноси, катта ўйингоҳ ишга туширилди. «Пахтабанк»нинг янги, чиройли биноси фаолият кўрсатди. Бу йил эса «Навбаҳор» ширкат хўжалиги аҳолиси март ойида газ билан таъминланди, шунингдек Фарҳод ширкат хўжалигида Чирой қишлоғи ҳам газлаштирилди. Боймуродобод қишлоғида замонавий қишлоқ врачлик пункти фойдаланишга топширилди. Шу билан бирга Туман давлат солиқ инспекциясининг маъмурий биноси ҳам фойдаланишга топширилди. Ўзбекистон мустақиллигининг 10 йиллиги муносабати билан яна 2 та замонавий қишлоқ врачлик пункти иш фаолиятини бошлайди ва 2,5 гектар майдонни эгаллаган хотира майдони ҳашар йўли билан битказилади. Туман марказида меҳмонхона қурилади. Маданият саройи эса қайтадан таъмирланади. Марказдаги деҳқон бозорини ҳам маҳалла одамлари ҳашар йўли билан битириш арафасида. Фарҳод ширкат хўжалигининг врачлик пункти учун давлатимиз 30 миллион сўм пул ажратди. Бу борада маҳалла фуқаролари ҳам бир миллион сўм моддий ёрдам кўрсатди. Хотира майдони қурилишида ҳам аҳоли катта ёрдам кўрсатаётир.

Ҳозирча маҳаллаларимиздан, аҳолидан 2 ёшдан 16 ёшгача бўлган болалар ва улар оладиган нафақалар масаласида шикоятлар бўлганича йўқ. Худди шундай кам таъминланган оилаларга кўрсатилаётган моддий ёрдамлар масаласи бўйича ҳам шикоятлар тушганича йўқ. Бугун маҳаллалар ободончилиги, тинчлиги, осойишталиги долзарб бўлиб турибди ва кўплар қатори туман раҳбарларнинг ҳам диққат-марказидан қочганича йўқ. Ота-оналаримиз, ака-укаларимиз, опа-сингилларимиз, фарзандларимиз яшайдиган мана шу маҳаллалар ва уларнинг аҳолиси бизга доимий равишда фарзандлик масъулиятини юклайди ва биз буни ҳар лаҳза ёдимиздан чиқармаймиз.

Ўз мухбиримиз суҳбатлашди.

САФАРНОМА

МАҲАЛЛАДА «MAHALLA»НИНГ БИР КУНИ

Самарқанд вилояти Жомбой туманидаги энг чекка маҳаллалардан бирида бўлганимизда шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги тафовут фақат табиат манзарасию одамларнинг феълатвори билан эмас, айнан маҳаллалар фаолиятида ҳам кўп жиҳатларда мавжудлигига амин бўлдик.

Аслида биз таҳририят ходимлари Жомбойнинг Зарафшон маҳалласига у ерда «Mahalla» куни» ўтказилиши муносабати билан таклиф этилгандик. Биз бу таклифни қишлоқларимиздаги ўзини ўзи бошқариш органлари фаолияти билан яқиндан танишиш учун энг қулай имконият ҳисоблаб, жон дея қабул қилдик. Туман марказидан Зарафшон маҳалласигача бўлган машинада ярим соатлик йўлни Самарқанд вилояти Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими раиси Таънаберди Қурбонов, кенгаш ва жамғарманинг Жомбой тумани бўлими раиси Раҳматжон Иноятовлар ҳамроҳлигида босиб ўтдик. Маҳалла оқсоқоли Абдуҳаким Ёқубов бошлаган кенг, ёруғ хоналарга кирар эканмиз, маҳалла идораси учун шундай бино ажратиб берган хўжалик мутасаддиларига чин кўнгилдан тан бердик. Табиийки, оқсоқол бизга маҳаллада олиб борилаётган тадбирлару ишлар ҳақида сўзлади. Билдикки, маҳалла Эски Жомбой қишлоқ фуқаролар йиғини таркибига кирувчи 3 та маҳаллаларнинг бири, 5200 аҳолиси бор. Бу ерда тўйларни камхарж, исрофгарчиликсиз ўтказишга, қизиғи, келин-куёвларнинг миллий сарполарда никоҳдан ўтишларига ҳаракат қилинаркан. Жиноятнинг олдини олиш, ёшлар билан ташвиқот-тарғибот ишлари яхши йўлга қўйилган. Маҳалла марказида ишлаётган сартарошхона, этикдўз устахонаси, озиқ-овқат дўконини эса ҳовлидаги анвойи гулзорга салқинлик таратиб турган ҳовузни кўриш баҳонасида кўздан кечирдик. Хизмат кўрсатиш шахобчаларига қизиқаётганимизни сезган оқсоқол гап орасида қўшиб қўйди.

- Шуларни очиб, ташкил қилишга қилдик, лекин қишлоқ шароитида маиший хизматдан кунига бир одам фойдаланса ҳам катта гап. Солиқчилар эса солиқни шаҳардаги шундай дўконларники билан бир хил ҳисоблайдилар. Устаю сотувчи алмаштиришдан толдик.

Маҳалла идорасида жойлашган кутубхонани ҳам кўрдик. Тахлам бўлиб турган бир нечта газеталарнинг тўплами ичида кўзимизга жуда иссиқ кўрингани «Mahalla» бўлди.

Шу куни маҳалла фаоллари билан журналистларимиз учрашувида Таънаберди ака куйинчаклик билан қишлоқ маҳаллалари муаммолари ва келажаги ҳақида гапирди. Кейинроқ Таънаберди акани яъни Ўзбекистон халқ артисти унвонига эга бўлган санъаткорни ўз ролларидан парчалар ўқиб бериши ҳам учрашувга табиий руҳ бахш этди.

Республика Оқсоқоллар кенгаши раиси муовини, газетамизнинг бош муҳаррири ўринбосари Расул Раҳмоновнинг маҳалла ҳаётига оид тажрибалардан сўзлаши ҳам йиғилганларда катта қизиқиш уйғотди.

Туман марказидан бизга Роҳила исмли онахон ҳамроҳ эдилар. У киши мен «фалончиман» демабдилар, биз сўрамабмиз. Аслида бу камтарлиги чексиз бу аёл Шодлик маҳалласи оқсоқоли эканлар. Аёл раиснинг суҳбати янада қизиқарли эди.

М.ҚОСИМОВА.

Таътил бошланмоқда, энди оқсоқол тузган жамоага қўшиламиз.

МАҲАЛЛ ОҚСОҚОЛЛАРИ ВА ҲОМИЙЛАР ДИҚҚАТИГА

«МАҲАЛЛА МУРУВВАТИ»

корхонасида маҳалла болалари ўртасида ўтказилаётган «Футболимиз келажаги» республика кубоги турнири қатнашчилари учун арзонлаштирилган нархда мусобақа рамзи туширилган футбол кийимлари тайёрланмоқда.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, Меҳмондўст кўчаси, 26-уй.

Телефонлар: (8-3712) 47-83-03; (8-371) 139-05-25; 136-71-88; 136-37-66.

ТЎЙИМИЗ — ҲАМОН ЎЙИМИЗ

ТЎЙДА ҲАМ НАВБАТДА ТУРДИК

Қатингда норинг бўлса юкинг ерда қолмайди, деган нақл қаерга борсам мени атрофга эътибор билан қарашга, тадбирнинг тепасида турган кишиларнинг ҳаракатига назар ташлашга ундайди. Маҳалланинг ҳар қандай тадбирй, маросимларида тадбиркор кишиларнинг ноёб фазилатлари ярқ этиб кўзга ташланиб қолади. Хайрият, маҳалланинг юки ерда қолмапти, деб ўзингча шукур қиласан.

Яқинда тўйга таклиф қилишди; Қўшни маҳалладаги тўйхона йўлкасида турна қатор бўлиб турган мезбоннинг елкадошлари ўзаро суҳбатга берилиб кетишганидан тўйхонага ким келиб, ким кетаётгани билан ишлари йўқ. Ғала-ғовурда тўйнинг эгаси ким эканлигини ҳам билиб бўлмайди. Ҳовли тўла одам. Биз ҳам тикка туриб, қолганлар сафига қўшилдик. Чамаси ўн-ўнбеш дақиқалар ўтгач ичкаридан бир йигит чиқиб, ҳозир жой бўшашини айтиб бир оз сабр қилишга ундади бизни. Сал ўтмай ҳовлидаги жойларнинг ярми бўшади. Тўй соҳиблари шаънига фотиҳа қилиб улгурмай, дастурхонга нон, чой келтирмай, бирданига ош тортиб юборишди. Атрофга назар ташлайман, қозон тепасида туман одам. Ош узатадиган йўлкаларда ёш йигитлар сим ёғочга чизилган қалдирғочлардек чизилиб туришипти, қўллари чўнтакда, айримларининг оғзида папирос, бир қўли билан лаганни узатишса ҳам папиросни ташлашмайди. Хизмат қилувчиларнинг аксарияти болалар. Тортилган ошни танаввул қилишга улгурмай тепамизда сочлари елкасига тушган йигит пайдо бўлиб, қани бўлинглар, кўчада одамлар кутиб қолди, деди кўзларини аланг жаланг қилиб. Апил-тапил қўлни артдик. Шу тарзда тўйхонани тарк этдик. Маҳаллада ўтадиган ҳар қандай тўй-ю тамоша, байраму ҳашарлар аввало маҳалла оқсоқолига, қолаверса унинг елкадош фаоллигига боғлиқ. Улар сергак турса, жонсарак бўлса, маҳаллам деб куйиб ёнсагина маҳалладаги ҳар бир тадбир сарамжон саришталик билан ўтади, акс ҳолда... Одамлар бундай ҳолатни йиллаб эслаб юришади; бошқа тўйхонадаги сарамжон саришталикни кўриб таққослашади. Оллоҳ ҳар бир маҳаллани ўшандай аҳволга тушиб қолишдан асрасин.

**Неъматжон ҲАСАНОВ,
тарих фанлари номзоди.**

ОРАМИЗДАГИ ОДАМЛАР

МАРҲАМАТЛИ МАРҲАМАТ АКА...

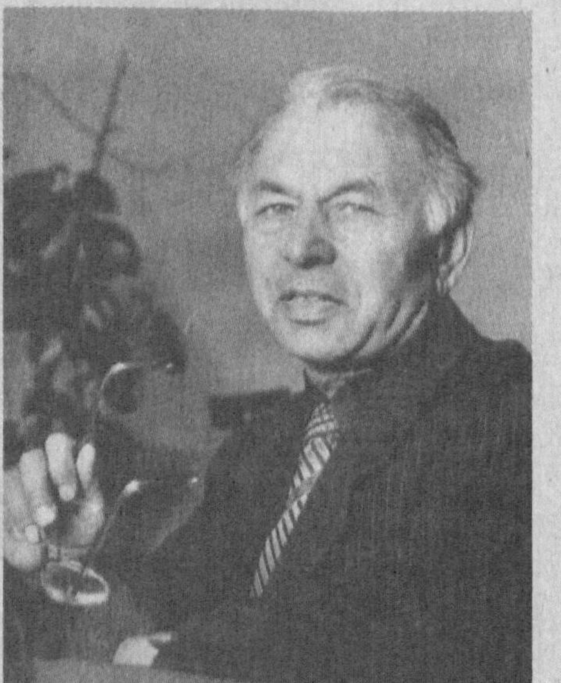

Сиз «Сиҳат-саломатлик» журнали билан танишмисиз? Бордию у ҳақда ҳеч нарса билмасангиз, баъзида дори учун сарфлайдиган пулингизнинг бир четидан сал ушатиб, газета дўкони эгасига берсангиз бас, сизга ушбу журнални қўшқўллаб узатади. Агар уни варақласангиз, фақат ўзингизни безовта қилаётган хасталикка эмас, балки ҳозирги вақтда учрайдиган кўпгина касалликларга қандай даво топиш лозимлигидан огоҳ бўласиз.

Марҳамат Муслим ўн йилдирки (очиқроғи, журнал ташкил этилганидан буён, ана шу журналнинг бош муҳаррир муовини. Бунгача эса ўнлаб йиллар тиббиёт нашрларида фаолият кўрсатган. Буёғини олсангиз ўзлари ҳам салкам шифокор, доришунос. Бу инсон ҳақида нима дейиш мумкин?!

«Исмда тақдир яширинган» дейди кексалар. Бир қарашда бу гапда ҳақиқат бордек. Марҳамат аканинг айтишича, у кишининг боваларини қулоқ қилишиб, уй-жойларини тортиб олишган бир пайтда оилада ўғил дунёга келади. Хонадондагилар чақалоққа йўргак сотиб олишгаям қурблари етмай ўтиришганда бир киши эшик тақиллатиб келади. «Мен сизлардан анча йиллар аввал пул қарз олгандим, шуни олиб келдим» дейди ва бир белбоғ пулни сандал устига тўкади. Хонадон эгаси «Бу бизга Аллоҳнинг кўрсатган марҳамати бўлди!» дея суюниб, янги гўдакнинг исмини Марҳамат деб номлайди. Марҳамат ака ўзи ҳам аслида марҳаматли киши...

Гоҳо ишхонамиздаги телефон узоқ жиринглайди.

- Менга Марҳамат ҳожи Муслимов керак эдилар, - дейди кимдир.

- Қулоғим сизда, - дейди Марҳамат ака ва телефондаги нотаниш кишини берилиб тинглайди. Сўнгра «хўп бўлади, жоним билан» дея сўз бериб қўйганига ҳайрон қоласиз. Ҳеч бўлмаса ўйлаб кўрамиз, десачи. Яна худди ўша кишини кўриб тургандек қўлларини кўксига босиб хайрлашади ва кейин албатта гўшакни жойига қўймасдан аллақайси шифохоналардаги дўхтир танишларига сим қоқади. Бизга маълум бўладики, олис вилоятдан телефон қилган киши аслида бирор бемор, у Марҳамат аканинг савобталаб эканини эшитган, шу учун ҳам нажот сўраб сим қоққан... Орадан анча ойлар ўтиб ўша киши таҳририятга кириб келади. «Мен Марҳамат ҳожи акамларнинг жонкуярликлари билан шифохонадан тузалиб қайтдим, менга берган кўмаклари учун бир оғиз яхши сўз айтай деб келдим» дейди у. Бундай ташрифларнинг ниҳояси йўқ...

Кунлардан бир куни кекса онахон кириб келадию, қўлларини дуога очади: - Илоё, олганинглар олтин бўлсин, - дейди у. - Мен Бекободдан келдим. Қизим Манзурахон етти йил тўшакдан туролмай шол бўлиб ётганди. Ўйлаб-ўйлаб Марҳамат ҳожига қўнғироқ қилиб аҳволимизни англатдим. Бу одам қизимни Тошкентда даволаниб, эсономон операциядан чиқишигача ўзлари бош-қош бўлди. Биз билан баравар куюндилар. Ҳозир қизим бемалол юради!

Биз бир куни Марҳамат акадан «Сиз журналистмисиз ё таржимонмисиз? Ёки тиббиётчимисиз?» деб сўрадик. Шунда у киши «Вақти келганда ҳаммасиниям эплашга тўғри келган» дедилар. Аслида ҳам шундай. Дорилфунунни тугатгач, бир неча йиллар Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриётида, сўнгра «Ўзбекфильм» киностудиясида фаолият кўрсатган Марҳамат Муслим кейинчалик «Ўзмедицина» (ҳозирги Ибн Сино) нашриётида ишлай бошлади. Иш давомида тиббиёт оламининг янги-янги қирраларини ўргана борди. Ёстиқдай-ёстиқдай китоблар таржимаси ана шу йилларда юзага келди. Матбуот соҳасидаги қирқ беш йиллик иш фаолияти жараёнида тақдирланишларга сазовор бўлди. Умр давомидаги машаққатларни енгиб меҳнат қилаётган кишининг ортида камтарин ва солиҳа аёл шахси туради. Марҳамат аканинг бир дунё ташвишлардан чарчамай бардам юришларига Тамарахон аямизнинг ширинсўзлиги, оқилалиги, сабабдир. Иккалови уч фарзандни илмли қилиб, элга қўшишди. Букун набиралар ардоғида яйраб яшаяпти. Марҳамат ака қай даврада бўлмасин, журналимиз ҳақида астойдил куюниб сўзлайди: «Сиҳат-саломатлик» ўн йил ичида салмоқли йўлни босиб ўтди. Бу журналга Саиджамол Баҳрамовдек билимдон, кенг нигоҳли, Наби Мажидовдай мулоҳазали, ажойиб инсонлар бош муҳаррирлик қилишди. Айни пайтда Дамин Асадов ишимизга бош-қош. Бу инсон хушфеъл, зийрак ва тадбиркор» дейди.

РИВОЯТ ИБРАТИ

МЕНИНГ МИНГ ДЎСТИМ — ОТАМНИНГ БИР ДЎСТИ

Дорилфунунни сабоғини олиб, фаолиятга ишга отланган ўғил оталан оқ фотиҳа сўрали.

Ота фарзандини дуо қилиб, ривоятни сўзлаб берибди:

- Бир отанинг ёлғиз қадрдон дўсти бўлган экан. Ўғли эса амалдор бўлиб унинг ошна-оғайнилари жуда кўп бўлиб, фахрланиб юраркан.

Бир куни ота ўғлига насиҳат қилиб, «Ўғлим, жаҳонда шундай дўст орттиргинки, яхши кунингда ҳам, қайғули кунларингда ҳам ёнингда бўлсин», дебди.

Бу гап ўғилга унча маъқул тушмабди.

- Менинг дўстларим кўп, сиз айтгандай ҳаммаси садоқатли, - деб жавоб берибди.

Ота, гапини давом эттириб, уқтирибди:

- Ҳозир амалинг бор, ҳамма иши тушадиганлар ўзини дўстдек тутади.

Ўғли яна ўзиникини маъқуллабди.

Шунда ота ўғлига, ўша дўстларидан энг ишончли, яқин беш нафарини айтишни сўрабди.

Ўғли рози бўлибди. Ота кечки пайт ўғлини ўзи билан бирга олиб айтган қадрдонлариникига бошлабди.

Биринчисиникига етганда ўғлини кўринмас жойда пойлатиб қўйиб, унинг дўстига мурожаат қилибди:

- Фалончи дўстингизнинг отаси бўламан, ёрдамингиз керак бўлиб қолди. Дўстингиз қамалиб қолди...

Ўғлининг дўсти эса отанинг гапини шартта кесиб, дебди.

- Мен у одамни танимайман.

Эшикни ёпиб ичкарига кириб кетибди.

Воқеани кузатиб турган ўғли пешонасига бир урибди-ю, индамапти.

Ота-бола иккинчи дўстиникига боришибди.

Ўғли яна бир чеккала кузатиб турибди. Эшикни қоққан ота, ўғлининг дўстига бояги гапни қайтарибди. Оёқ-қўли титраган мезбон, ундай одамни танимаслигини айтибди. Воқеани кузатиб турган ўғли яна пешонасига урибди.

Ота-бола биргалашиб, қолган дўстлариникини ҳам айланиб чиқишибди. Ҳаммаси бирдай «танимайман», дейишибди. Уларни кузатиб турган ўғли нима дейишни билмай қолибди.

Ота энди ўғлини ўзининг якка-ю ягона ошнасиникига олиб борибди. Ўзи бир чеккада турибди-да, ўғлини ошнасини чақириб, ўзини таништириб, отаси бир сабаб билан қамалиб қолганини, ҳозир эса қочиб келганини, отаси шу атрофда турганлигини айтишни буюрибди. Отасининг дўсти, бу гапни эшитиб ўша заҳотиёқ у билан биргалашиб отаси ёнига борибди, ичкарига олиб кирибди.

Мезбон толиққан ота билан болани меҳмонхонага таклиф қилиб, далда бериб, борини дастурхонга қўйибди. Аҳволини сўраб, қандай ёрдами зарурлигини сўраб, қўлидан келган ёрдамни беришини айтибди.

Ўғил отасининг, битта бўлса ҳам мингтага татийдиган дўсти борлигига тан берибди. Ўзининг эса бирорта ҳам чин дўсти йўқлигига иқрор бўлибди.

Саидмурод САИДАҲМАД.

Қорақалпоғистон

ОРОЛБЎЙИ ЛУҚМАИ ҲАЛОЛИ

Қорақалпоғистоннинг Оролбўйидаги ички сув ҳавзаларидан балиқ овлаб истеъмолчиларга етказиш бўйича ютуқларга эришилмоқда.

Бу борада «Қорақалпоқбалиқ» давлат ҳиссадорлик уюшмасининг 21 та жамоалари яхши натижаларни амалдаги йилда дастлабки ютуқни қўлга киритиб, 147 тонна балиқ овлаб топширди ва тўрт ойлик режа уддаланди. Муваффақиятга «Амударё», «Толдиўзак», «Қозоқдарё» хўжаликлари ярим йиллик топшириқни муддатидан олдин бажариб катта ҳасса қўшди.

Ички сув ҳавзаларида балиқчиликни янада ривожлантириш мумкин. Бунинг учун ҳозирги қулай имкониятлардан фойдаланиб, мазкур ҳавзаларни сув билан тўлдириб қўйиш лозим.

Асилбек ИСКАНДАРОВ.

1991 йил 4 май. Ўзбекнинг юртида Жигаристондек кўҳна қишлоқ борлигини жаҳонга танитган даҳшатли кун. 54 нафар жигаргўшаларимиз кафансиз кўмилган айрилиқ тонги. Яқин кишиларини йўқотганлар қалбида бир умрга татигулик дарду жароҳат қолдирган армонли тонг.
Дўст - бошга иш тушганда синалади. Жигаристонликлар буни оғир дамларда ҳис этдилар. Ўша кунлари жабрдийдаларга, қолаверса, бутун қишлоқ аҳлига ҳамдардлик билдириб, баҳоли қудрат ёрдам қўлини чўзганларнинг сони беҳисобдир.

АРМОН

Бу фалокат содир бўлганига ўн йил бўлди. Ўша мудҳиш воқеадан бери Ангреннинг Жигаристон қишлоғида ҳар йили май ойида Хотира маросимлари ўтказилади. Шу кунлари машъум фожиа қурбонларининг номлари ёдга олинади. Яқинда ҳам ангренликлар Жигаристон қабристонини зиёрат қилдилар. Бу ерда маърака ўтказиб, тупроқ остида қолганлар руҳи покларига тиловатлар қилишди. Жабрдийда оилаларга Оллоҳдан сабр-бардош, соғлик, омонлик тиладилар. Ўша кунги табиий офатда турмуш ўртоғи ва фарзандларидан айрилган нафақахўр Карима опа Сотиволдиеванинг хотираларини тинглар эканмиз, бу аёлнинг иродасига, бардошига таҳсинлар айтдик.

- Хавфни бартараф қилиш учун, яъни тоғ кўчкисининг олдини олиш мақсадида Олмалиқдан бульдозерчилар келишганди. Уларни бизникига жойлаштиришди. Хўжайиним шахтада узоқ йил ишлаган. Пенсияда эди.

Тракторчилар эрталаб 7 да чиқиб кетиб, кечқурун 7 да келишарди. 27 апрелдан 1 майгача куну тун ишлашди. 1 май куни роса ёмғир ёғди. 10-15 аёл эски одатимиз бўйича маҳаллада давра қилиб суҳбат қилмоқчи бўлдик. Бизникида ўтирмоқчи эдик, негадир хўжайиним: «Бугунча қолдиринглар, эртага автобус сўраб бераман, Навгарзангга борасизлар», - деб қолди.

Шаҳриниса деган қўшнимизникида ўтирадиган бўлдик. Кечқурун ўтган-кетгандан гаплашиб, ҳангома қилиб ўтирсак, бир пайт Қумри хола деган кампиримиз ўзидан-ўзи «Тўхтанглар, - деди, - мана бу томонда катта хотин турибди. (Тоғ томонни кўрсатди) У бир оёғини ерга тираб, бир оёғини кўтариб олган. Мабодо тушиб кетса, еру жаҳон тупроқ остида қолади. Мана бу ёқдан машиналарда келаётган ёрдамларни мелисалар рўйхатга олишяпти...

3 май куни эди. Кечқурун тракторчилардан бири тушиб келди. Мен исмини ҳам билмасдим-да, «Молодой парен, қаёққа борасан, соат беш ярим бўлди», деб сўрадим. У «Онам касал, бизга эса отпуска берилмас экан, кўриб келаман», деб кетди.

4 май. Саҳарда уйғондим. Эрта турганимга сабаб, ҳовлидан хўжайинмнинг товуши келди. Деразадан бошини чиқариб, «Ҳой, уйда икки бегона одам бор, азонлаб нега бақирасиз?» десам, у киши «Ит ҳуриб, эшаклар ҳанграяпти. Нима қилишимни билмаяпман, чиқ ҳовлига», - деди. Мен «Бир бурда нон бериб итни боғланг-қўйинг-да, тракторчилар ором олсин», - деб ташқарига чиқдим. Негадир худди ҳушсизга ўхшардим. Юрагим безовта эди.

Хавотир билан ҳали у хонага кираман, ҳали бу хонага. Болаларим ҳар хонада ётишган экан. Ортиқали ўғлимни уйғотмоқчи бўлдим. Катта уйга кирсам, у диванда - ҳали тутилмаган янги бахмал кўрпаларни солиб ётибди. Э худо, дедим, нега бу бола янги кўрпаларни солиб ётибди экан? Негадир кўзимга ёш келди. Бошқа хонага кирсам, яна уч болам, ипга тизилгандек ухлаб ётишибди. «Ҳой, болалар, туринглар», деб барини уйғотдим. Бир неварам ҳам келган экан. Уни уйғотиб уйига жўнатдим.

Ташқарига чиққанимда, хўжайиним сўради:

- Эрта азонда болаларни қаёққа олиб борасан?

- Шанбаликда ўтин йиққан эдим, директор машина берадиган бўлди. Олиб келсак сумалак қиламиз, дедим.

- Э, - деди дадаси, - нима кераги бор? Соат тўққизларда борсаларинг ҳам улгурасизлар!

Ширин уйқудан уйғонган ўғилларим шу гапдан сўнг яна уйга кириб кетишди.

20 ёшли Шоира қизим билан ишга отланаяпман-у, дадаси уни қучоқлаб олиб суяверди. Шоира ҳайрон. «Доим суюб юрган даданг-да, - қўйинг тезроқ ишга кетайлик», - деб чиқиб кетдик.

Икки тракторчи, уч болам, бир неварам хўжайиним билан қолишди. Кичик қизим мактабга кетаётса, дадаси «Ойзодажон, пиёлаларни ювиб келгин» дебди. Одамларнинг айтишича, Ойзоданиям ариқнинг бўйида - пиёла ювиб ўтирган жойида тупроқ босган.

Ишга келганимдан кейин юрагим безовта бўлаверди. Бир пайт ўзимдан-ўзим совутгичга суяниб ўтириб, додлаб юборибман... Қишлоққа қайтдик. Борсам, у ерда одам еру кўкка сиғмайди. Уйим қайда, болаларим қайда билмайман. Жигаристонни гулистонга айлантираман, деб роса ваъда берган депутатимизни кўриб қолиб унга қишлоғимни гулистон эмас, гўристон қилдингиз, энди менинг болаларимни ер остидан ковлаб олиб беринг, деб дод солиб ёпишибман. Буни қарангки, подага кетган молларимиз ҳам кечқурун қайтиб келди, ўша ҳўл тупроқнинг устига.

Кейин бизларга янги Жигаристон қўрғонидан уйлар ажратишди. Жами 18 оила шикастланган эди. Лекин бу ерда 50 та уй қурилди. Фарзандлари фожиада ўлиб, зор қақшаганлар қаторида бола-чақасию, мол-мулки билан тинчгина янги уйга кўчиб ўтганларни кўрдик. Четдан келган ёрдам пулидан ҳам фойдаланиб, жабрдийдаларнинг уйларини сотиб, чўнтагини қаппайтирганларни кўрдик, укажон!

Жабрдийдаларга келаётган айрим матоларнинг чайқовчиларга оширилаётгани ҳақида «Ангрен ҳақиқати» газетасида мақолалар берилган эди. Азадорлар дастурхонига кўз олайтиришдан уялмаган одамлар ҳам онда-сонда бўлсада, учраб турарди.

Аммо орадан тўрт ой ўтиб, халқимиз мустақиллик деган улуғ неъматдан баҳраманд бўлгачгина, бу ноҳақликларга чек қўйилди.

...Орадан ўн йил ўтди. Ҳаётимиз яна изга тушиб кетди, маҳалламиздаги биноларимиз битди. Лекин ана шундай фожиали кунларда ҳам ўз нафсини ўйлаган диёнатсизлар туфайли юракларда қолган оғриқлар, маънавий жароҳатлар битмас экан...

Шунинг учун азизларим, Оллоҳга шукроналар айтиб, шундай кунларимизнинг ҳар дақиқасини қадрига етиб, яшашимиз керак экан...

Собиржон ЭРГАШЕВ.

Самарқанд

Давлатимиз тараққиётида муҳим ўрин тутаётган солиқ хизматини юқори даражага кўтариш зарурлигини бугунги ислоҳотлар жараёни яққол кўрсатмоқда.

СОЛИҚ ВА ТЎРТИНЧИ ҲОКИМИЯТ

Шунингдек аҳоли ўртасида солиқ тўлови маданиятини ошириш ҳамда истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилиш ҳам муҳим омил ҳисобланади.

Ана шу мақсадлардан келиб чиққан ҳолда Самарқанд вилояти давлат солиқ назорати бошқармаси кейинги бир йил ичида ҳар чоракда Оммавий ахборот воситалари ходимлари билан матбуот анжумани ўтказишни анъанага айлантиришди.

Яқинда вилоят «Зиёлилар уйи»да бўлиб ўтган очиқ мулоқот қизиқарли баҳслар билан ўтди. 2001 йилнинг I-чорагида олиб борилган ишларнинг якунига доир давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Н.Жўмбековнинг маърузаси тингланди. Шундан кейин журналистлар томонидан шаҳар, туман, маҳаллаларда учраётган муаммолар хусусида берилган саволларга соҳа ходимлари батафсил жавоблар бердилар. Бир сўз билан айтганда, бу каби тадбирлар бошқа назорат идоралари учун ҳам анъанага айланмоқда.

Ш.ҚАРШИЕВ,
«Mahalla» мухбири

АЛВИДО

МАҲАЛЛАГА МЕҲРИ БОР ЭДИ

- Маҳаллалар аждодлардан мангу мерос. Шу гўшада яшаймизми, демак, унинг ҳақида ҳам доим ўйлашимиз керак, - дер эди маҳалла ҳақида доим ташвиш чекиб юрувчи олим, тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Қодирхўжа Фозилхўжаев.

Бу инсон катта ақл-идрок эгаси ва шу боисдан ҳам у эзгу ишларга қодир эди. Ҳа у ҳақда бундай сўзларни гапираверсак тугамайди. Лекин бу сўзлар бугун юракдан сел бўлиб, мунг бўлиб оқиб тушади. Негаки, шундай эл эъзозидаги инсон бугун орамизда йўқ. Куни кеча уни биз кўзларда аччиқ алам билан сўнгги манзилга кузатдик.

Қодирхўжа Фозилович Фозилхўжаев 1930 йилда Тошкент вилоятида туғилган. У ўзининг мустақил фаолиятини Жиззах туманида ўқитувчиликдан бошлади. Тарихни ўрганиш иштиёқи уни илмда фан доктори, профессор даражасигача етаклади. Республиканинг илмий, маърифий масканларини бошқарди. Тарихни билишга иштиёқ уни маҳалла ҳаёти билан боғлади. Аввал у маҳалла тарихи учун, сўнг эса унинг келажаги учун астойдил фидойи инсонга айланди. Қ.Ф.Фозилхўжаев маҳалла ва унинг фаоллари фаолияти сунъий равишда ижтимоий ҳаётдан сиқиб чиқарилган бир пайтда ҳам бу борадаги ҳақиқатни қарор топтириш йўлида фаол курашчилардан, ҳар қайси тузумда, қанақа сиёсат устувор давр бўлмасин у ўзлигимизни, қадриятларимизни сақлаб қолиш учун ҳаракатда бўлганлардан бири эди.

70-йиллардаёқ пойтахтнинг Акмал Икромов туманида маҳаллалар ишини мувофиқлаштирувчи кенгаш тузилишига бош-қош бўлган ва бу кенгашнинг илк раиси бўлган ҳам Қодирхўжа Фозилхўжаев эди. Шундан бошлаб шу ҳудудда ва ундан намуна олган бошқа ҳудудларда маҳаллалар иши қайта жонланди. Мустақиллик даври эса Қодирхўжа ака Фозилхўжаев каби маҳалла фидойиларининг саъй-ҳаракатларига қайта жон бағишлади. Шундай қилиб, маҳалла унинг учун умр мазмунига айланиб қолган эди. У кейинчалик «Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими раиси сифатида ҳам юртимиз истиқболи учун астойдил фаолият кўрсатди.

Умр ўткинчи, аммо шу умр давомида қилинган барча кўнгилли ишлар кишилар қалбида узоқ яшайди. Қодирхўжа Фозилхўжаевнинг халқ, юрт хизматидаги фаолияти эса нафақат уни билган замондошлари, балки келажак авлод томонидан ҳам фахр-ифтихор, мамнуният билан эсланишига ҳеч шубҳа йўқ.

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши,
Республика «Маҳалла» жамғармаси.

ҚАДРИЯТГА БИР НАЗАР

НЕГА УЗУК ТАҚАМИЗ?

Дарҳақиқат, келин-куёвларнинг бир-бирларига узук тақиб қўйишида не синоат бор? Шунчаки, «эгаллаб қўйиш» учун рамзий белгими?

Киноларда ҳинд келинчагини тўй либосида кўп кўрганмиз. Бошдан-оёқ зеб-зийнатга бурканган. Ҳатто, бурни ҳам тақинчоқдан бенасиб эмас.

Ўзбек аёли деганда ҳам кўпроқ кўз олдингга миллий кийимдаги аёл намоён бўлади. Албатта, турли тақинчоқ, зеб-зийнатлари билан. Белгача тушадиган шода-шода марварид мунчоқлар, кўкрактумор, думалоқ «қўнғироқча»лардан иборат зийнатлар, сочпопуклар, тирсаккача қўлни беркитувчи билагузуклар, бармоқларга зеб берувчи турли шаклшамойилдаги узуклар...

Тўғри, бугун уларнинг аксариятини музейлардагина кўриш мумкин. Аёлларимиз ҳатто уларнинг номланишни ҳам унутишмоқда. Аслида тақинчоқлар шунчаки безак эмас, ҳар бири ўзича чуқур маъно касб этади. Қадимда заргарлик буюмлари аёлни бегона нигоҳдан асраш учун ҳам хизмат қилган. Чодра ва паранжиларга, кўйлаклар ёқасига тикилган кашта, гуллар гўёки аёлларни ёмон кўзлардан ҳимоялаган. Қора ният, ёмон назар билан боқувчининг нигоҳини чалғитиб, ўзига жалб қилган. Шу боисдан бўлса керак тақинчоқлар ора-

сида тумор, кўзмунчоқларнинг турли шаклларини учратиш мумкин. Момоларимиз гўёки ранг-баранг тақинчоқлар жин-ажиналарни ҳайдайди ва эзгуликни жалб қилади, деб ҳисоблашган.

Кўп илмий манбаларда ҳар бир инсоннинг ўз тоши мавжудлиги ҳақида далиллар бор. Ана ўша тошни тўғри аниқлаб, ўзига керакли зийнатлар ичида улар қадалгани, ишлатилганини билиб олган инсон мақсадига эришади. Зеро, олтиннинг заҳарни кесиш хусусияти борлигини кўпчилигимиз яхши биламиз.

Қон босимини мувозанатга келтирувчи билагузуклар ҳақида ҳам кўп эшитганмиз. Мис, кумуш ёки бошқа рангли металлар маълум бир касалликдан асровчи, ёки даволовчи хусусиятга эга. Шундай экан, албатта тилло тақинчоқ эмас, мижозингиз, рангингиз, қонингиз, туғилган буржингизга мос келадиган рангли тошни билиб олишингиз лозим бўлади. Зеро, бугунги замондошларимиз тушунаётганидай зеб-зийнат ўз-ўзини кўз-кўз қилиш эмас, аксинча, ҳимоялаш, саломатликни сақлаш, меъёрда яшаш воситаси эканини англаб олмоқ керак.

Мунаввар ЯҲЪЯЕВА,
Наманган вилоят ўлкани ўрганиш музейи илмий ходими.

А.ҲАЙИТМЕТОВ

ТАРИХНИ ТИТКИЛАБ

«ТОШКЕНТ АМАЗОНКАЛАРИ»

ЁКИ ЧИЛДУХТАРОН МАҲАЛЛАСИ ТАРИХИДАН

Маълумки, қадимги даврларда дунёнинг бир қанча нуқталарида - Қора денгиз бўйларида, қадимги Юнонда, ҳатто Амударё бўйларида аёлларнинг бир қисми жамоага уюшиб, эркаклардан айри ҳолда мустақил ҳаёт кечирганлар. Европада уларни амазонкалар деб аташган.

Бу аёлларнинг ҳаёт тарзи, кийими ҳарбийча бўлиб, жанговарлик уларнинг асосий сифатларидан ҳисобланган. Босқинчилик нияти билан келган душманларга қаттиқ қаршилик кўрсатиб, улар ғалабага эришган ҳоллар кўп бўлган.

Бир ривоятда хабар қилинишича, машҳур юнонлик лашкарбоши ва шоҳ Искандар Зулқарнайн ўз ҳарбий юришлари давомида шундай аёллардан иборат ҳарбий гуруҳга дуч келган. Улар Искандарнинг бўйсуниш тўғрисидаги буйруғини рад этганлар. Шунда Искандар:

- Уларни жанг қилиб енгсам, Искандар келиб-келиб хотинларни енгибдида! - деган гапга қоламан. Уларни бўйсундурмасам, Искандар аёллардан енгилибди! - деган маломатни эшитаман. Бу жумбоқни қандай ҳал этсам экан? - деб, ўйланиб қолган экан.

Қорақалпоғистоннинг Амударёга яқин Тўрткўл шаҳри ёнидаги Қирққиз қалъаси шундай аёллар жамоасига тегишли, мустаҳкам деворлар билан ўралган макон бўлган. Ёзма манбаларнинг хабар қилишича, Ҳирот шаҳри атрофида ҳам Чилдухтарон деган мавзе бўлиб, XV асрда халқ томошалари ўша ерда ўтган.

Шундай жой Тошкент ҳудудида ҳам бўлган. Тошкентликлар уни ўз лаҳжалари бўйича «Чиллухтурон» деб аташган. Ёзма манбаларда «Чилдухтарон» шаклида учрайдиган бу сўз жой номи маъносида келиб, ўзбек ва бошқа туркий халқлар тилида «Қирқ қиз» деган маънони билдиради. Афсуски, «Тошкент» энциклопедиясида бу манзил ҳақида ҳеч қандай маълумот берилмаган.

Аниқлашимизча, Чилдухтарон деган қадимий манзил Тошкентнинг жанубида, шаҳар чегарасидан 4-5 км нарида бўлган. У жой ҳозирги вақтда Ҳамза туманининг Машинасозлар маҳалласи деб номланади. Бу ерда истиқомат қилувчи одамлардан ҳамда бу ерни тарк этиб, кейинги вақтда шаҳарнинг бошқа жойларида яшаётган кишилардан сўраб-суриштирганимизда, шу нарса аниқ бўлдики, қадимги Чилдухтарон манзилининг маркази ҳозирги «Сельмаш» касалхонасининг ўрни экан. Яқин-яқин вақтларгача ҳам бу ерларда бемаҳалда юриш, у жойни оёқости қилиш одамларга маъқул кўрилмаган. Қайсидир ташкилотлар шу атрофларда қазиш ишлари олиб борганларида эса ер остидан кўплаб одам бош суяклари чиққан.

Қадимги Чилдухтарон экинзор ва боғзор, маълум қисми чакалакзор ерлар бўлган. Шу билан бирга амазонкалар дунёнинг ҳамма жойларида денгиз ёки дарёларнинг бўйларида яшаганлар. Улар сувни яхши кўрганлар ва сувга эътиқодлари кучли бўлган. Тошкент уюшган аёллари яъни Тошкент амазонкаларининг бу ерни ўзларига маскан қилишларининг бош сабаби ҳам шу - сув масаласи бўлган. Қадимда Чирчиқ дарёси шу ердан оққан. Вақт ўтиши билан бу дарё жанубга қараб бир неча километрга сурила бошлаган ва ҳозирги йўналишида тўхтаган.

Бинобарин, Тошкент амазонкалари бу ерда балиқчилик, шоли экиш билан ҳам шуғулланганлар. Қадимги Чилдухтарон тарихи 2000-3000 йилга боради, дейиш мумкин. Бу жой форсча «Чилдухтарон» деб номланишдан, унинг аҳолиси форсийзабон бўлган. Бу жамоа аъзолари бу ердан ташқарида яшовчи эркаклар билан маълум шартлар асосида ўзаро муносабатларда бўлганлар. Эрлар бу хотинлар билан муқим ҳаёт кечирмаганлар. Улар орасида фарзанд туғилса, қизни улар ўзларига олиб қолиб, ўғил бола бўлса, отасига бериб юборганлар.

Менингча, бу ерда аёллар салтанати араблар Ўрта Осиёни забт этгунгача, маҳаллий урф-одат ва эски диний эътиқодлар босқинчилар томонидан қаттиқ таъқибга учрагунга қадар давом этган. Сўнг улар сиёсий, ҳарбий ва мафкуравий таъқибга учраб, аёллар салтанатининг мавқеи йўқола бошлаган.

XIX асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб бу ерларни рус колонизаторлари эгаллай бошлаганлар. Шу манзилнинг Шарқий қисмида Боткин қабристони кенгая бошлаган. Бу ердан темир йўл ўтказилган. Шўролар даврида қадим Чилдухтарон аҳолисининг ерлари, боғлари маъмурий идоралар, саноатчилар томонидан тортиб олиниб, улар ўрнида кўпгина саноат объектлари қурилган. Туб аҳоли эса Тошкентнинг бошқа жойларига кўчиб кета бошлаганлар. Улардан марҳум Тожи хола деган аёл бизга қўшни бўлиб, Миробод туманининг Олтинкўл маҳалласида истиқомат қилган. Бизнинг эски маҳалладаги қўшнимиз Ҳамза тумани, Жўрабек маҳалласида яшаган Зебо хола ҳам ўша ерлик эди.

Ҳамза туманининг Тўрткўл кўчасидаги 57-уйда яшовчи Бобоев Юсуфбек ака (1926 йили Чимкентда туғилган!) мен билан суҳбатда бу ерда ҳозир асосан бошқа шаҳар ва туманлардан келган фуқаролар яшаётганини, шунинг учун улар бу жой тарихини яхши билмасликларини айтди.

Хуллас, менинг назаримда, бу жой тарихи бўйича махсус илмий-текшириш ишлари олиб бориш, атрофга тарқалиб кетган «чиллухтурон»ликларни аниқлаб, улар билан суҳбатлашиш, сақланиб қолган маълумотлар, махсус археологик текширишлар йўли билан бу манзил тарихини тиклаш вақти келди. Шу билан бирга, маҳалланинг қадимги номини расман тиклаш зарур. Ҳамсуҳбатим Тожи хола эса яқингача ҳам «Чиллухтурон» номи билан боғлиқ қўшиқлар айтиб юриларди, деб қўйди. Бинобарин, бизга керакли маълумотлар буткул йўқолган, дейишга эртага ўхшайди.

Ёднома

Турон Мустаевнинг ҳаёт йўли яқин-яқин кунларда яъни сафимизда фаолият кўрсатиб юрган ҳаётлик даврларида ҳам фахр билан тилга олинар эди. У Булунғурда деҳқон оиласида туғилган (1930), макабда билим олиб юрган кезларини бугун билан қиёслаб бўлмайди албатта. Шу боис мактабдан сўнг малакали касбкор соҳиби бўлиш, ўқув юртида ўқиш ҳам ҳар кимнинг чекидаги иш эмас эди. Шубҳасиз, халқ орасидан ўқиш иштиёқида ажралиб чиқиш, инсоннинг келажакдаги эл олдига тушувчи бир инсон бўлишидан далолат эди.

Т.Мустаев 1952 йилда педогогика билим юртини тугатди. Ўқитувчи, мактаб директори, хўжалик, туман миқёсидаги энг нуфузли раҳбар лавозимларда ишлади. Урушдаги жанговорлиги, меҳнатдаги ибратлари унинг орден ва медаллар, унвонларга лозим кўрилди. 1993 йил бошидан эса унинг фаолияти маҳалла ҳаёти билан боғланди. Умрининг охиригача, (у шу йил март ойида ҳаётдан кўз юмди) ҳатто бемор дамларини ҳам маҳалла ҳаётидан айри тутмади. Туманда оқсоқоллар кенгаши раиси вазифасида фаолият кўрсаттан бу кезлардаги ибратомуз ишларининг қиёси йўқ эди.

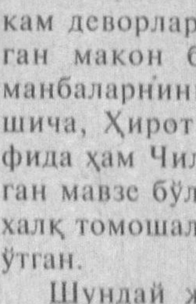

обуна бўлиш учун ҳеч қачон эрта ҳам, кеч ҳам деб ўйламанг.

ЯХШИ ВА ЁМОН ҚЎШНИЛАР

Кўриб барча ҳавас қилар, яхши бўлса қўшнилар.
Ҳар юмушда кўмакдошу, мададкоринг қўшнилар.
Таклиф қилмай ошни сузмас, меҳмонлари келганда.
Ширинсухан, сертакаллуф, оромижон қўшнилар.

Тўй, маърака қилсанг агар, бузгай ўрта тўсиқни.
Бор йўғингни билинтирмас, чин қадрдон қўшнилар.
Кунда кириб ҳолинг сўрар, бемор бўлган кезларинг.
Яхши бўлса беғубору, меҳрибондир қўшнилар.

Чексанг озор таскин берар, кўнглинг тоғдай кўтариб.
Яқин сирдош ҳамсуҳбатинг, яхши бўлса қўшнилар.
Аввал ўзинг ибрат бўлгин, саховатлар кўрсатиб.
Туғишгандан аъло дерлар, элда яхши қўшнилар.

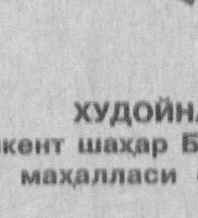

ХУДОЙНАЗАР ота,
Тошкент шаҳар Беш - бола маҳалласи фуқароси.

СЎРАНГ, БИЛИБ ОЛИНГ!

Агар пенсия олувчи шахс озодликдан маҳрум этишган бўлса, унга пенсия тўланадими?
А.Иминжонов,
Андижон.

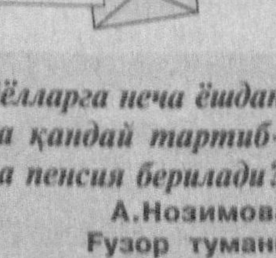

Пенсия оладиган шахс бирор сабаб билан озодликдан маҳрум этилса, Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонуни 62-моддасига кўра, тайинланган пенсия озодликдан маҳрум этилган муддат учун тўланмайди.

Аёлларга неча ёшдан ва қандай тартибда пенсия берилади?
А.Нозимова,
Ғузор тумани.

Қонунга кўра, аёллар ёшига доир пенсиялар 55 ёшга тўлганда ва иш стажи камида 20 йил бўлган тақдирда пенсия тўланади. Баъзи ҳолатларда эса, етарлича иш стажига эга бўлмаган шахсларга ёшга доир пенсиялар берилади. Бундай ҳолатларда шу пайтгача йил стажи бўлса, шунга муносиб равишдаги миқдорда тайинланади.

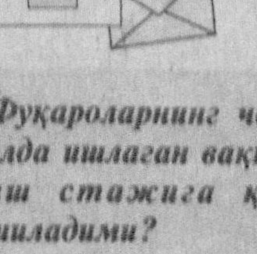

Фуқароларнинг чет элда ишлаган вақти иш стажига қўшиладими?
И.ТУРҒУНОВ,
Тошкент шаҳри.

Чет элда ишлаган даврлар Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига белгиланган суғурта бадаллари тўланган тақдирда, агар давлатлараро битимларда ўзгача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Менга ТМЭК умумий касаллик бўйича II-гуруҳ ногиронлиги белгилади. Ёшим 46 да. Умумий меҳнат стажим 30 йил. Қурувчиман. Имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқим борми?
А.ХОЛИҚОВ,
Бухоро вилояти.

Амалдаги «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунида қурувчиларга 46 ёшдан имтиёзли пенсия тайинлаш кўзда тутилмаган.

КИТОБ ЎҚИНГ

ҲИКОЯНАВИС МАҲОРАТИ

Яхши ҳикоялар деганда биз шундай ҳикояларни тушунамизки, уларни ўқиган саринг, ўқигинг келаверади. Ҳар бир сўзи, жумласи руҳга озиқ бераётгандек бўлади. Бундай ҳикояларни ўқиб, киши атрофдаги ҳаётни, одамларни, ўтмиш воқеаларини аниқроқ кўра бошлайди, улардан гоҳ завқланса, гоҳ йиғлайди.

Мен яқинда Тилаб Маҳмудовнинг «Оқар дарё оқмасмиди жимгина» номли ҳикоялар тўпламини ўқиб чиқдим. Ундаги ҳар бир ҳикоядан муаллифнинг ҳаётни яхши билиши, ундаги воқеа ва ҳодисаларга аниқ бадиий муносабати, одамлар турмушда қандай бир-бирларидан фарқ қилиб, ажралиб турсалар, ушбу китоб саҳифаларида ҳам ўшандай ўзига хос хулқ-атвори, табиати билан яққол сезилиб, кўриниб тургандай.

Тилаб Маҳмудов катта санъатшунос олим. Бироқ ушбу тўпламдаги ҳикоялардан шу нарса маълум бўлдики, у айни вақтда инсоншунос, қалбшунос, жамиятшунос ҳамда барча масалалар бўйича образли тафаккур юритиб, ўтмиш тарихга ҳам, бугунги кунимиз муаммоларига ҳам бефарқ қарай олмайдиган қалам соҳиби.

Тўпламдаги ҳикояларнинг бир қисми автобиографик мазмунга эга бўлса, бир қисми рассомлар турмушидан олиб ёзилган. Уларнинг катта қисми шубҳасиз ижтимоий-сиёсий ва ахлоқий мавзуларда. Тўпламнинг номига кўчган «Оқар дарё оқмасмиди жимгина» ҳикоясини олайлик. Жаҳон адабиётида итнинг одамга садоқати ҳақида кўп ёзилган. Бироқ Т.Маҳмудов бунинг янги бадиий тасвири ва талқинини берган. Қишлоқдаги Рисол кампир вафот этганда, унинг эҳтиётсизлик натижасида тушиб қолган рўмолини унинг ити топиб олиб, аза вақтида ҳеч кимга бермай оғзида олиб юриши, икки-уч кундан кейин эса унинг кампир қабри тепасида ўлиб ётганлиги таъсирли! Рисол кампир уни боққан, қараган. Ит эса буни бутун вужуди билан англаб, унга миннатдорчилигини шу йўсинда намойиш этган. Бу - одам бўла туриб, баъзан яхшиликни шу итча ҳам тушунмаган кишиларга танбеҳдай.

«Наввос» ҳикоясида Исмат ака билан Тошпўлат буванинг ҳайдовдаги наввослари йўқолиб қолади. Маълум вақтдан кейин уларнинг бири топилиб, уни Тошпўлат бува уйида боқа бошлайди. Исмат бува тасодиф билан уни кўриб қолиб, ўзиникига ўхшатади ва қадрдони - Тошпўлат бувага ўз фикрини айтади. У эса бу фикрни тан олмай, улар орасида қаттиқ низо туғилади. Бу жумбоқни ҳаётда кўпни кўрган Фаёз бригадир:

- Борларинг, ағрайиб турмасдан, олиб чиқиб, нариги маҳалладан қўйиб юборинглар. Кимнинг ҳовлисига ўзи кириб келса, новвос шуники, вассалом!» - деб, шу йўл билан ҳал қилади.

Наввос икки марта ҳам Исмат буваникига кириб кетади. Буни кўрган Тошпўлат бува эса одамлар олдида ноҳақ даъво қилганига уялиб, «ҳассасига зўр-базур таяниб, букчайиб» қолади. Бу ҳикояда халқимизнинг донолиги яхши тасвирлаб берилган.

«Оппоқ куёв» ҳикоясида ҳаётнинг ялтироқ томонларига маҳлиё бўлиб, ўз қизини чиройли, лекин ўта ахлоқсиз йигитга турмушга бериб, уни бахтсиз қилган она ҳаётий бўёқларда тасвирланган.

Адибнинг «Тилла узук», «Мақбара», «Кўзойнакли дўхтир», «Терак», «Натюрморт», «Ўч», «Армон», «Аёллар» каби ҳикоялари ҳақида ҳам энг яхши фикрларни билдириш мумкин. Бу ва бошқа ҳикоялар яхшилигининг энг муҳим сабабларидан бири уларда тасвир жозибали бўлиб, ҳаёт ҳақиқатлари тил ва услуб билан боғлиқ турли ранг ва бўёқларда ифодаланган. «Ниҳол» ҳикоясида лина дарахти барги шамолда қандай тебрангани ҳақида: «Кичкина линанинг саноқли барглари чапак чалгандай шамолда тебрана бошлади» деб (35-бет), «Оқ илон оппоқ илон»да ўз тенги билан турмуш қуролмаган Асал ҳақида: «Асал бурчакда болишдай букчайиб, янгасининг биқинига кириб ўтирарди» (98-бет) каби аниқ ва таъсирли жумлаларни ўқиш мумкин. Улардаги тасвир ранг-баранглигини, услуб гўзаллиги - адибнинг катта ютуғи.

«Тугамаган баҳс» ҳикоясида ечим ўқувчининг ўзига ҳавола қилинади. «Арафа оши» ҳикоясида воқеа охиригача тасвирламагандай.

Умуман, «Оқар дарё оқмасмиди жимгина» китоби бугунги адабиётимизнинг катта ютуғи. Адибга ижодда янги парвозлар тилайман.

Абдул ҚОДИР

Яхшилар гулшани

Қуръони каримнинг «Иброҳим сураси»нинг бешинчи оятида уқтириладики, «Парвардигорингиз огоҳлантиришни, агар шукур қилсангизлар, ато этган неъматларимни янада зиёда қилурман. Бордию ношукурчилик қилсангизлар, азобим жуда қаттиқдир».

Аъроф сурасининг 31-оятида шундай дейилади: «Ё бании одама ҳузув зийнатакум инда кулли масжидин ва кулув вашрабув вало тўсрифу иннаҳу ло юҳиббул мусрифийн». Маъноси шуки, «Эй одам фарзандлари, ҳар бир масжидга, унга киришда ўзларингизга зийнат қилиб олинглар. Ва енглар, ичинглар исроф қилманглар. Албатта Оллоҳ таоло исроф қилувчиларни яхши кўрмайди».

Бу борада Пайғамбаримиз Муҳаммад Мустафо Саллолоҳу алайҳи васалам ўз ҳадиси шарифларида ҳам кўп тавсиялар берадилар:

«Эй умматларим, енглар ичинглар,садақа-эҳсон қилинглар, лекин уларга исроф ва такаббурлик аралашмасин»

Бу фармони олийга амал қилган азиз инсонлар садақа, эҳсон ёки нафақа берганда, ҳаддан ташқари исроф ҳам қилмайдилар, жуда бахиллик, зиқналик ҳам қилмайдилар. Меъёрини билиб сарф этадилар. Оллоҳ буюрган йўлдан бориб, қариндош-уруғларга эътибор бермоқчи, уларнинг ҳақларини адо этмоқчи, мусофир ва мужовирлардан хабар олмоқчи бўлган ҳар бир мусулмон ўрта даражада, мўътадил сарф-харажат қилмоғи, бу савобли иш деб исрофга бормаслиги лозим.

ИСРОФГАРЧИЛИК ХУДОГА ҲАМ ХУШ КЕЛМАС

Фозил қори Ёсин ўғли СОБИРОВ

Истиқлол йўлидан бораётган ўзбек халқининг тинч-осойишта, гуллаб-яшнаб яшаши сабабларидан бири - яшаш шароитида асосан исрофгарчиликка йўл қўймай, тежамкорлик билан иш юритишидир.

Имом Термизий Расулуллоҳ саллоллоҳу васалламнинг қуйидаги гапларини ривоят қилади:

- Сиз беўрин харж қилманг, чунки молу дунё ҳам Оллоҳнинг улуғ неъматидур. У туфайли ибодатларда ҳузур қилиб, кўп хайрли ишлар амалга оширилур.

Шундай экан, шайтоннинг гапига учмай ўринсиз сарфлардан тийилиб, ношукурчилик қилмай яшамоқ хуш амаллардандир. Билъакс инсон ношукурчилиги билан лайинга монандлик ҳосил қилган бўлади. Зеро шуни ёддан чиқармаслик керакки, шайтон Парвардигорга ўзига берган қобилияти неъматига ношукурлик қилган.

Қиёмат-қойим куни банданинг оёғи ҳали на жаннатга, на дўзахга равона бўлмай туриб, тўртта нарсадан савол қилинади; унинг учинчиси худди шу тадбиркорликка, меъёр, исрофга тааллуқлидир.

Биринчиси - ҳаётни қандай кечиргансан - фойдалими, фойдасизми?

Иккинчиси - билим олганмисан - йўқми, олган бўлсанг, уни ҳаётга қандай тадбиқ этгансан.

Учинчиси - бойликни қандай орттиргансан, қандай сарфлагансан?

Тўртинчиси - баданингни қандай тутгансан, гуноҳлар биланми, яхши ишлар биланми?

Оқил киши ҳаётлик вақтида, бу саволларни ўзига бериб, уларга тайёр туриши керак. Кимки куфрона неъмат қилиб, ношукурчилик қиладиган бўлса, Оллоҳ огоҳлантириб айтадики, ундайларга нисбатан менинг жуда қаттиқ жазоларим ва азобларим бордир.

Тарихий китоблардан маълумки, ўтган замонларда ҳам Ислом уламолари садақа қилишда исроф бўладими, йўқми деган масала билан қизиққанлар.

Ахсул улум китобида шундай нақл қилинади. Абу Али Рузбори деган бир олимнинг уйига зиёфатга борсалар, уй эгаси минг дона шам ёқиб қўйибди. Меҳмонлар олимга, шамларни кўп ёқиб исроф қилибсизку, деганларида, соҳиби хонадон: шу шамлардан қайси бирини Оллоҳ йўлида ёқмаган бўлсам, ўшанисини ўчириб қўяқолинг, илтимос, депти. Шунда ул зотлар шамчироқлардан бирontасини ўчиролмаган эканлар. Чунки ҳаммаси Оллоҳ йўлида ёқилган эди. Шунинг учун, ояти каримда уқтирилганидек Расуллуллоҳ сизларни нимага буюрса уни бажаринглар, нимадан қайтарса ундан қайтинглар.

Тўғри, ўзбек халқи меҳмондўст, саховатли халқ. Урф-одатимизга биноан диний ва миллий маросимларимиз кўп. Афсуски, бу маросимларни ўтказишда ортиқча такаллуф ва исрофгарчиликларга йўл қўйилади.

Расули акрам айтадилар:

«Тежамкор одам асло қашшоқлик кўрмайди».

Шу билан бирга, Қуръонда далолат қилинадики, хоҳи нафақа аҳли аёли бўлсин, хоҳи фисабиллиллоҳ хайру эҳсон қиладиган бўлсин қўлидаги мол-мулкининг ҳаммасини эмас, балки баъзисини сарф қилиши лозим.

Гап, эндиликда мазкур оят ва ҳадисларга амал қилишликда. Даъватимиз шуки, келинг муҳтарам жамоатулмуслимин Оллоҳнинг нозу неъматларини суъистеъмол қилмай, исрофгарчиликка йўл қўймай, тежамкорлик ва тадбиркорлик билан яшайлик. Оллоҳ ўз неъматларини ҳамиша зиёда этсин.

ОБУНА

Ёдингизда бўлсин, бугун сиз «Mahalla»ни ўқияпсиз. Йилнинг иккинчи ярмида-чи. Шошилинг, обуна бўлишда кечиккан ҳар бир кун сизни бир ой газетадан маҳрум қилиши мумкин.

Турғун АЛИМАТОВ:

«КУЙ - ЮРАККА ТУТИЛГАН КЎЗГУ»

Улуғ санъаткорларимиздан бири мумтоз куйлар ҳақида сўз юритаётиб, шундай деган эди: «Бугунги ёшлар мумтоз куйларга ортиқча нола, турли қочиримлар қўшиб юборишяпти. Тўғри, вақт ўтиши билан ижро услуби бироз ўзгариши мумкин. Лекин мумтоз асарлар неча замонлардан бери яшаб келаркан, улар ортиқча безак ё бошқа хил қўшимчаларга муҳтож эмас. Бу куйларимиз ўз ҳолича қолиши керак!»

Сиз «Сегоҳ»ни ё бўлмаса «Чоргоҳ»ни тинглаганмисиз?! Шоҳ куй бўлмиш «Ушшоқ»ни-чи? Ёхуд «Чўли Ироқ»ни тинглаётиб қай аҳволга тушгансиз? Тасаввур қилинг... Яккаш ўзингиз саҳрода кетаяпсиз. Кўксингизда аччиқ дард бор. Ҳижрон аламлари, изтироб ва мағлублик... Бирданига руҳингизда кураш иштиёқи уйғонади, вужудингизни қайғулар тарк этади, қонингиздаги ҳаётсеварлик тантана қилади, орзу-умидлар сизни илгарига етаклайди. Ўзингизни бардам ва кучли сезасиз. Худди шу топда ҳозиргина сиз тинглаётган куй адоғига етган бўлади! Беихтиёр ўйлаб қоласиз. Инсоннинг руҳий оламига бу қадар кучли таъсир этгувчи нарса куйнинг ўзимикин? Ёки сознинг нолакор товушими? Ё бўлмаса ижрочининг қалб туйғулари ҳам шу куйга қоришиб кетаётганмикин? Оҳанглардаги сеҳр кучи нимада?

Суҳбатдошим - Ўзбекистон халқ артисти, «Буюк хизматлари учун» ордени соҳиби, моҳир танбурчи Турғун АЛИМАТОВга худди шу савол билан мурожаат этдим.

- Инсонлар куйнинг яратилишини илоҳиёт билан боғлашган - дейди у. - Айтишларича, Оллоҳ одамни лойдан яратиб, сўнг унга жон бахш этмоқчи бўлибди. Лекин жон лойдан ясалган вужудга киришни истамабди. Шунда ғойибдан мусиқа таралибди. Бу ғаройиб товушдан маст бўлган жон беихтиёр одам танасига кириб жойлашганини билмай қолган экан. Энди саволингизга қайтсак. Оҳанглардаги сеҳр кучи шундаки, куй аслида инсоннинг юрагига тутилган кўзгу. У аввало юракни юмшатади, ғам-андуҳларини юзага олиб чиқади. Сезган бўлсангиз танбурнинг овози одам овозига ўхшайди, мана шунинг учун ҳам унинг нолалари одамнинг дилига, руҳига яқин...

- Манбалардан бирида келтирилишича, олимлар деразa ёнида ўсаётган гулларни мақом куйлари чалинаётган хонага олиб киришган. Шунда гуллар тетиклашиб, ғунчалари секин-аста очила бошлаган. Худди шу пайт уларни бошқа хонага - дағал мусиқа таралаётган жойга олиб ўтишган. Энди гулларнинг барглари бирданига сўлий бошлаган. Демак, мусиқа табиат бағридаги наботот оламига ҳам таъсир кўрсатаркан-да! Сиз санъаткорлик фаолиятингизда шунга ўхшаш ҳодисаларни ҳеч кузатганмисиз?

- Мени мухлисларим Хумсонга таклиф этишганди. Бордим. Сой ўртасида каттакон харсангтош устида ўтириб танбурни чунонам берилиб чалибманки... Бир вақт куй адоғига етгач, бошимни кўтарсам тепамда юзлаб, минглаб қушлар чарх уришаяпти. Тўпланганлар ҳам, мен ҳам ҳайрон қолдик. Бу қушлар танбурда янграган куй товушига йиғилишганини билгач, мусиқанинг куч-қудратига, мўъжизавийлигига иймон келтирганман ўшанда. Қаранг, мусиқа сиз айтгандек фақат наботот оламига эмас, балки жонзотларга ҳам таъсир ўтказади. Японлар ҳам бу борада тажриба ўтказишган. Дарё бўйида чиройли миллий куйни чалибдилар. Бир вақт қарашса, жамики майда балиқлар куй янграган томонга оқиб келишаётганмиш. Шунда улар куй оҳангини ўзгартириб, шовқинли мусиқани чалишибди. Ҳалиги тўпланган балиқлар дарров ортларига қайтиб кетибдилар. Мен мусиқа таъсирида сигирларнинг сути кўпайишини, меваларнинг янада тўлишишини, қўйқўзиларнинг семиришини ёхуд ўсимликларнинг баравж ўсишини кўп эшитганман. Лекин, мусиқанинг инсон руҳиятига беҳиҳоя катта таъсир кўрсатишига ўзим гувоҳ бўлганман. Қайсидир йили шифохона врачи мени йўлда тўхтатиб, «Сизга гапим бор» деди. Унинг айтишича, уйқусизлик касалига мубтало бўлган беморларга мен танбурда чертган куйларнинг ёзув тасмасини қўйиб беришибди. Шунда ҳалиги беморлар куй таъсирида ухлаб қолишибди. «Сизнинг куйларингиз бизга дори-дармон каби зарур!» деди ўша шифокор.

- Кейинги йилларда сиз мумтоз куйларимизни чет эл саҳналарида ҳам ижро этиб, минглаб хорижликларнинг олқишига сазовор бўлгансиз. Айтингчи, қайси давлатларда бўлгансиз?

- Америка, Германия, Францияда бўлдим. Ўша давлатларда лазер дискларга муҳрланган мусиқа ёзувларимни чиқаришди. Ўтган йили Англияга таклиф этишди. «Тановор», «Насрулло», «Куйгай», «Э, сабо» куйларини чалиб олқишлар олдим. Бутун англияликлар ўзбек куйлари орқали Ўзбекистонни янада яқинроқ танишди.

- Санъаткорлик тақдирингиздан мамнунмисиз?

- Албатта. Болалик кезларимдаёқ соз чалишга иштиёқим баланд эди. Ўзим туғилиб ўсган Тошкент вилоятининг Қоплонбек қишлоғидан шаҳар (эски Жўва)даги тоғамларникига тез-тез келиб турардим. Бу ердаги кўримсиз бинода Ёшлар театри жойлашганди. Театрдаги ансамбллар куй чалиб машқ қилишаётганида ўша атрофдан кетолмай қолардим. Ичкарига киргим келаверади. Тоғаларим буни пайқаб мени ўша ансамблга олиб боришди. Дастлаб скрипка чалиб «синов»дан ўтдим. Мусиқанинг илк сабоқларини шу ердаги устозлардан олганман. Кейин фронтта кетдим, қайтгач уч-тўрт йилча Муқимий театрида ишладим. Ўшанда «Ўзбекистон радиосига танбурчи керак экан» деган гапни эшитиб қолиб, дарҳол ўша ёққа отландим. Эсимда Юнус Ражабий бир куйни чалдириб кўрдилар. Сўнг «Бўлади! Ишга оламиз!» дедилар. Шу улуғ санъаткордан кейинчалик кўп сабоқлар олдим. Биргаликда ишлаб ижод қилдим. Қариликнафақасига чиққунимга қадар «Ўзтелерадио» қошидаги ансамблда фаолият кўрсатдим. 1985 йилдан бери Тошкент Давлат консерваторияси талабаларига миллий мусиқаларимиз сирларини ўргатяпман.

- Янги асримизнинг биринчи йили сизнинг саксонинчи баҳорингизни бошлаб берди. Шу кунларда кўнглингиздан қандай ўйлар кечаяпти?

- Саксон йиллик ҳаёт йўлимга боқсам жуда кўп нарсаларни кўраман. Бу йилларда ғам-қайғулар кўп, хурсандчилик озроқ бўлди. Қаҳатчилик, урушлар ва очлик йилларидан ўтиб келдик. Турмуш қийинчиликлари халқни эзиб ташлаган замонларни кўрдик. Минг шукрки, юртимиз озод бўлган кунларга етмоқлик менга ҳам насиб этди. Эндиги кунларнинг ҳар бир соати мен учун қадрли.

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА
суҳбатлашди

Дилишод БЕГИМ

Сизни кўргим келади

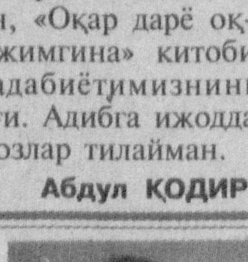

Сизни кўргим келади, бироқ,
Кўрсатмайди айрилиқ, фироқ.
Узоқларда кўринар чироқ,
Ёшларимни тўкади титроқ.

Сизни кўргим келади кун-кун,
Хотир юртин излайди кўзим.
Нигоҳингиз айлайди тутқун,
Ёниб ётар ортдаги изим.

Сизни кўргим келади, аммо,
Бермас энди ғururим изн.
Бошқа қалбни севмасман асло,
Оллоҳ ўзи овутсин қизин.

***

Девлардан ҳайиққан кенжа ботирман,
Кўҳитоғ ортидир бу кун-маконинг.
Қийноққа чидамас инжа ботирим,
Менсиз мағлуб бўлди тулпору шонинг.

Биламан, бу йўллар элтолмас сенга,
Элтса-да, куйдирар куйган товоним.
Шаънингни сўрасанг топингин менга,
Сенга шон тилайман йиғлаган оним.

Илҳом

Сувират

Бўлолмадим қаршингда камтар,
Ёшларимни сочдим пойинга.
Ғамим ортди кундан кун баттар,
Энди оққинг севги сойига.

Гоҳ яширдим, гоҳо йиғладим,
Гоҳ топиниб шукрлар қилдим.
Тунлар ёлғиз бағрим тиғладим,
Қайрағочга аламим илдим.
Айриламан эртага дедим,
Айрилолмай таъзирим едим.

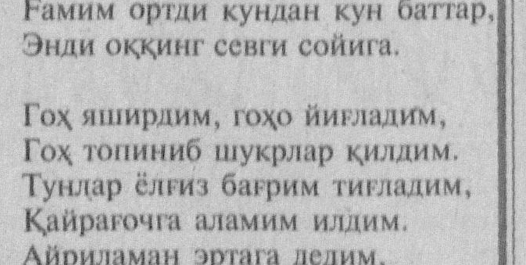

ОЛАМ-ТУРФА

БУНИСИГА НИМА ДЕЙСИЗ?

АҚШнинг Техас штати маъмурияти ниҳоят полиция ходимига жинсини ўзгартириб аёл полиция кийимини кийишга рухсат берди деб хабар беради Америка матбуоти.

Номи ошкор этилмаётган ходим ўз сўзида маҳкам турибди. Бу полиция ходими ҳозир операция олдидан горманал терапия муолажасини ўтказмоқда. Маҳаллий полиция маҳкамасининг бошлиғи Рольф Лопез қўл остидагиларга жинсини ўзгартиришга қарор қилган ҳамкасблари устидан кулишни таъқиқлади. «Биз шундай ишга дадил киришган ҳар томонлама ёрдам беришимиз лозим. Биз бундай қарорнинг қонунийлигини ва ҳамкасбимизнинг ўз ҳаётини ўзгартиришдаги журъатини қўллаб-қувватлашимиз лозим», - дейди бошлиқ.

«САҲРО КЕМАСИ»НИНГ ҲУЖУМИ

Саудия Арабистонидаги полиция хизматчилари камдан кам учрайдиган йўл транспорти ҳодисасини гувоҳи бўлишди

Катта йўл трассасида юқори тезликда кетаётган «Шевроле»га тўсатдан чопиб бораётган туя урилиб кетди. «Саҳро кемаси» билан бўлган тўқнашув оқибатида икки киши ҳалок бўлди, тўрт киши эса жароҳатланди, туя нобуд бўлди.

Маҳаллий суд одатда бундай ҳолларда туясини ўлдирганлардан одамни қасддан ўлдирганлар учун белгиланган товон пулининг ярмини, яъни 75 минг пеал жаримани ундиришга қарор қиларди. Бу ҳолатда эса суд ўзига тегишли ҳайвонни қаровсиз қолдириб ҳалокатга олиб келганлиги учун туянинг эгасини товон тўлашга мажбур этадиган кўринади.

«ЯШИЛ» СТЕРЖИН

Иркутск ватанига қайтиб кетаётган Хитой фуқароси бўлган аёл валюта олиб чиқиб кетишнинг ноёб усулини қўллаган экан.

У икки юз Америка долларини оддий капиляр ручканинг стержинига жойлаб божхонадан ўтаётганида унинг ўзини асабий тутиши ходимларда шубҳа уйғотди. Тажрибали божхона ходимларида ҳам аёлнинг купюрларни стерженга усталик билан жойлагани ҳайрат уйғотди, чунки шу вақтгача улар бундай ҳодисага дуч келмаган эдилар. Самолёт Шеньянга контробандистсиз учиб кетди.

БОЛА АРОҚДАН ЗАҲАРЛАНДИ

Мари Эл республикасига қарашли Мари - Турен туман касалхонасининг дўхтирлари бу хушсиз ҳолатда келтирилган икки яшар боланинг ҳаётини сақлаб қолиш учун қарийб бир кеча-кундуз курашдилар.

Болани текширувдан ўтказгач, улар бола алкогол заҳарланган деган хулосага келдилар. Маълум бўлишича ота-онаси ичиб ўтириб стаканда қолдирилган самогонни назоратсиз ҳолда қолган бола ичиб қўйган. Матбуотнинг хабарича, Мари Элда ичкиликбозлик жуда кенг тус олганлигидан йилига минглаб киши унинг қурбонига айланаяпти.

Тошкент Педиатрия медицина институтининг Тошкент шаҳар Юнусобод тумани ҳокимияти томонидан 1445-сонли қарор билан Давлат рўйхатига олинганлик тўғрисидаги йўқолган гувоҳномаси бекор қилинади.

Тошкент шаҳридаги Чилонзор маҳалла фуқаролар йиғини маҳалла оқсоқолининг хотин-қизлар ишлари бўйича ўринбосари Лола Илёсовага волидаи муҳтарамаси
ЗУЛФИЯ бувининг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

А.ҲАКИМОВ чизган

MAHALLA
Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Таҳрир ҳайъати:
Шуҳрат ЖАЛИЛОВ,
Иброҳим РАҲИМ,
Расул РАҲМОНОВ
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Рустам ҚОСИМОВ.

Масъул котиб:
Аслиддин БЎРИЕВ

Навбатчи:
Олим БЕГАЛИЕВ

Саҳифаловчи
А. ЮЛДАШЕВ

Газета таҳририят компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди.
А-2, 2 босма тобоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Буюртма Г-2437
Топширилди—20.30